

Tillid til den vedkommende Mand — og i saa Henseende har det ærede Medlem jo ikke udtalt nogen Mistillid —, at man tør betro ham de 110,000 Kr., og jeg antager da, at hele hans udstrakte Virksomhed og den Tid, han har offret for Sagen, er Borgen for, at vi nok tør betro ham dem. Jeg vil sige privat til det ærede Medlem, at havde jeg Pengene, vilde jeg ikke være bange for at yde ham Laanet. Jeg tror ikke, at Staten har Udfigt til at tabe en eneste Ore, og jeg skjønner ikke, hvorfor man skulde gaa ud fra det Modsatte. Altsaa, lad os reducere Spørgsmaalet til det, det er, og Spørgsmaalet er da, om man vil unde en Mand, man har fuld Tillid til, at foretage Indretningen saaledes, at han er istand til at forrente Laanet og afbetale det. Dette er ganske simpelt det Hele; alle de andre store Beføstninger kan man lade ude af Betragtning. At det ikke kan vides, naar Sagen overlades til en privat Mand, hvor Bygningen vil komme til at ligge, er ganske naturligt; men jeg er fuldt beroliget ved § 2, hvori det hedder, at Anstalten bør være beliggende paa et sundt Sted, i hvis Nærhed der ikke findes stærk Jærdsel. Derved er jeg beroliget, saa jeg har ikke nogen Frygt i den Henseende. Altsaa, Spørgsmaalet er for mig dette: Er Udgangspunktet rigtigt, er det rigtigt at tage denne private Mand, og det tror jeg, det er, i Henhold til hvad der oplyst om hans Fortid. Endvidere: Kan man være beroliget ved Anstaltens Beliggenhed? Det tror jeg ogsaa, og jeg tror endelig, at der ikke er Udfigt til, at Statskassen vil komme til at tabe det Allermindste. Anstalten vil ogsaa rimeligvis komme istand iaar, naar Forslaget vedtages, eller ialtsald da inden Finansloven udløber; men kunne de Herrer sige mig, hvorlænge Sagen vil blive udfodt, naar de nu lægge et Lovforslag til Side, hvorved — jeg gjentager det — Intet kan tabes? Ja, man marscherer atter op med Gl. Bassegaard, og nu siger man, at den kan ogsaa optage uheldbredelige vognne Landsvage. Det er beklageligt, at den Kommission, der blev nedsat i 1876, og hvor Forstanderen for Gl. Bassegaard ogsaa havde Sæde, ikke har givet denne Dplysning. Det er ikke antydet med et eneste Ord, hvortimod er det Modsatte blevet sagt. Det er sagt i denne Betænkning, at man havde to Anstalter for Børn, men ikke nogen for Vognne, og det er sagt af den Kommission, hvor Hr. Durlow har haft Sæde, og hvor han altsaa havde haft god Grund til at fortælle, at der ogsaa i hans Anstalt er Plads for vognne, uheldbredelige Landsvage. Jeg skal gjerne paastjønne Gl. Bassegaards Fortjeneste af Idiotisagen, ligesom jeg paastjønner enhver human Bestræbelse; men det er ikke fra denne, at Agitationen er udgaaet for at fremme Sagen. Det er fra Nørrebro, fra den Mand, hvorom der her er Tale. Jeg mistænker, som sagt, ikke den anden Anstalt; men at lade den

træde hindrende i Veien for det Tilbud, her er gjort, kan jeg ikke være med til. Jeg vil sige een Ting til. Man har ikke stærkt fremsat en Indvending, som jeg synes har Bægt, den Indvending nemlig, at man vil ubetinget have en Statsanstalt og begynde dermed, og jeg vil sige, at havde vi frit Valg, kunde jeg nærmest være stemt for en Statsanstalt; men derom er der jo her ikke Tale. Forøvrigt skal jeg endnu kun bemærke, at det forekommer mig, at vi ved en privat Anstalt af den Natur have al den Betryggelse, vi kunne forlange for, at Individerne faae en ordentlig Omgang, thi efter den Forbindelse, hvori den private Mand vil komme til at staa med Publikum og paa mange Maader ogsaa med Staten, vil det være i hans egen Interesse at drage Omforg derfor, dersom han ikke ellers havde det humane Syn, hvad jeg som sagt har omtalt tidligere, at han har, men allerede af rene Interessesyn kan der neppe være Tvivl om, at der er fuld Garanti for, at Omgangen vil blive saa god, som den efter Omstændighederne kan forlanges.

H. Nielsen: Naar det ærede Medlem synes at ville bebrejde mig, at jeg lever af Landsthinget, da vil jeg minde om, at jeg udtalte ved 2den Behandling, at vi jo vare henviste til de Smuler, vi fik fra Landsthingets Bord. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og den høitærede Minister komme stadig tilbage til Betænkningen; men vi have jo ikke nogenfinde set nogen Betænkning. Vi kunne ikke slutte eller begrunde Noget ud af denne Betænkning; vi vide blot, at den er til, men vi kjende den ikke. Forøvrigt er jeg jo enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, naar han udtalte, at, hvis Jylland skulde udelades, saa vilde han ogsaa være med til at faae nedsat Udvalg og faae Sagen yderligere drøftet. Den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at der var et større Antal af Landsvage, end jeg havde gjort Regning paa; men han sagde paa den anden Side bestemt, at der kun var 100, som særlig vilde have godt af at komme ind paa en saadan Anstalt. Nu er den foreslaaede Anstalt beregnet til 100. Hvis alle de hundrede kom derind, saa vilde der ingen blive til Jylland, medmindre jeg og de andre Herrer skulde ind derpaa, ellers var der ingen Brug derfor. Jeg er bange for, at vi ved at gjøre dette Skridt her i Grunden faae Sagen afgjort i en Retning, vi ikke synes om, og koncentrere Alt her i Kjøbenhavn. Naar den høitærede Minister talte om Indtægterne ved Gl. Bassehus, da har jeg kun nævnt, at den havde en bestemt Kapital — hvor stor veed jeg ikke; Størrelsen er angiven til 50,000 Kr., og det tror jeg i hvert Fald ikke er for høit. Naar der peges paa den aarlige Betaling for dem, som opholde sig der, saa skal jeg minde om, at i sin Tid blev